

Hluthafastefna

Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins

Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins (LSR) er langtímafjárfestir sem leitast við að ná góðri ávöxtun á fjárfestingar sínar en jafnframt að vera ábyrgur hluthafi og stuðla að framþróun starfshátta á hlutabréfamarkaði. Hluthafastefna þessi varðar aðkomu LSR að félögum sem sjóðurinn fjárfestir beint í og sem eru skráð á hlutabréfamarkaði. Grundvallarviðmið stefnu þessarar geta jafnframt átt við um aðrar fjárfestingar sjóðsins, eftir því sem við á hverju sinni.

LSR gerir kröfu til ávöxtunar af öllum fjárfestingum sínum. LSR gerir jafnframt kröfu til þess að félög, sem sjóðurinn fjárfestir í, sýni ábyrgð gagnvart félagslegum þáttum, umhverfislegum þáttum og að starfað sé í samræmi við viðurkenndar leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja. LSR hefur sett sér stefnu um ábyrgar fjárfestingar, en með ábyrgum fjárfestingum er átt við að litið sé til framangreindra þátta við mat, ákvörðun og eftirfylgni fjárfestinga. Við mat á starfsháttum félaga horfir sjóðurinn m.a. til aðstæðna á markaði, laga og almennt viðurkenndra reglna og gilda.

Hér fyrir neðan er fjallað um helstu atriði sem LSR lítur til sem virkur fjárfestir. Við mat á virkni LSR sem fjárfestis er m.a. litið til eignarhlutdeildar og samkeppnisumhverfis.

Val á stjórnarmönnum og kröfur til þeirra

LSR metur í hverju tilviki fyrir sig hvort sjóðurinn gerir tillögu um stjórnarmann fyrir hluthafafund þar sem kosning stjórnar fer fram. Ákveði LSR að gera tillögu um stjórnarmann í félögum sem sjóðurinn á eignarhlut í, er valnefnd sjóðsins falið það hlutverk að leggja tillögu fyrir stjórn, sem tekur ákvörðun um hvaða einstakling eða einstaklinga sjóðurinn styðji til stjórnarsetu í viðkomandi félagi. Valnefnd samanstendur af tveimur stjórnarmönnum, framkvæmdastjóra og forstöðumanni eignarstýringar. Nefndin nýtur liðsinnis starfsmanna sjóðsins og/eða utanaðkomandi ráðgjafa við leit og val á stjórnarmönnum. Samsetning stjórnar ætti að taka mið af starfsemi og stefnu viðkomandi félags og bera með sér fjölbreytni og breidd í hæfni, þekkingu og reynslu stjórnarmanna. Við kosningu stjórnarmanna er almennt litið m.a. til eftirfarandi þátta:

- Stjórnarmenn hafi menntun og reynslu sem nýtist við stjórnun og rekstur viðkomandi félags.
- Kynjahlutfall sé í samræmi við löggjöf um lágmark 40% hvors kyns í stjórn.
- Stjórnarmenn hafi ekki sýnt af sér hegðun sem kann að rýra traust þeirra og trúverðugleika.
- Meirihluti stjórnarmanna sé óháður viðkomandi félagi og stjórnendum þess.

LSR styður almennt skipan tilnefningarnefnda hjá félögum sem hafa það að markmiði að auka skilvirkni og gagnsæi í málefnum er varða tilnefningu stjórnarmanna. LSR gerir kröfu um að stjórnarmenn í félögum sem sjóðurinn fjárfestir í sinni stjórnarstarfi sínu af heilindum og kostgæfni og í samræmi við góða stjórnarhætti. Stjórnarmenn eiga að vera sjálfstæðir í störfum sínum og hafa ætíð hagsmuni viðkomandi félags að leiðarljósi. Stjórnarmaður sem verður uppvís að því að fara gegn hagsmunum viðkomandi félags mun ekki fá stuðning LSR til áframhaldandi stjórnarsetu. LSR lítur til þess hvort seta stjórnarmanns í öðrum stjórnnum geti haft áhrif á ákvarðanatöku hans í málefnum er varða viðkomandi félag. Sjóðurinn styður ekki stjórnarmann ef telja má að seta hans í öðrum stjórnnum geti haft neikvæð áhrif á ákvarðanatöku hans í málefnum er varða viðkomandi félag.

LSR styður almennt ekki stjórnarmann ef fyrirsjáanlegt er að hann verði meira og minna vanhæfur til ákvarðanatöku í mikilvægum málum sökum hagsmunaárekstra. Ef stjórnarmaður, félag hans, maki eða börn veita viðkomandi félagi eða samkeppnisaðila þess umtalsverða sérfræðipjónustu, t.d. er varðar lögfræði, fjármál og almenna rekstrarráðgjöf, mun sjóðurinn almennt ekki styðja viðkomandi til stjórnarsetu.

LSR gerir kröfu um að stjórnarmenn taki þátt í stjórnarstörfum og stuðli að því að stjórn sé ákvörðunarbær á stjórnarfundum. Ef sjóðurinn hefur upplýsingar um að stjórnarmaður hafi verið óvirkur í stjórnarstörfum á liðnu starfsári án réttmætrar ástæðu, mun LSR almennt ekki styðja viðkomandi til áframhaldandi stjórnarsetu.

Framkvæmdastjóri skal kynna hluthafastefnu sjóðsins og stefnu sjóðsins um ábyrgar fjárfestingar fyrir þeim einstaklingum sem fyrirhugað er að gera tillögu um til stjórnarsetu í félögum til að ganga úr skugga um hvort þeir telji sig geta starfað í anda stefnanna.

Stjórnarmenn og framkvæmdastjóri LSR skulu ekki taka sæti í stjórnnum fyrirtækja í umboði sjóðsins. Stjórnarmönnum og framkvæmdastjóra er jafnframt óheimilt að sitja í stjórnnum fyrirtækja sem sjóðurinn fjárfestir í. Starfsmenn sjóðsins geta tekið sæti í stjórnnum, fjárfestingarráðum og ráðgjafarráðum fyrirtækja sem stofnuð eru til að sinna sérstökum þáttum í starfsemi sjóðsins eða fyrirtækjum, sem sjóðurinn á hlut í, og hafa eingöngu fjárvörslu og fjármálaumsýslu að markmiði.

Stjórnarhættir

LSR leggur áherslu á að stjórn viðkomandi félags stuðli að því að það sé jafnvægi á milli langtímahagsmuna félagsins og að hámarka virði þess.

LSR leggur ríka áherslu á að stjórn viðkomandi félags starfi í samræmi við góða stjórnarhætti. Í því skyni ætti stjórn m.a. að:

- Haga störfum sínum í samræmi við viðurkenndar leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja.
- Setja sér starfsreglur sem eru yfirfarnar reglulega.
- Skilgreina valdheimildir forstjóra/framkvæmdastjóra, þ.e. hvaða ákvarðanir teljast vera óvenjulegar eða mikilsháttar.
- Meta eigin störf árlega með árangursmati ásamt því að meta störf forstjóra/framkvæmdastjóra og undirnefnda stjórnar.
- Birta árlega upplýsingar um stjórnarhætti sína.

LSR hvetur félög til að sýna ábyrgð gagnvart félagslegum og umhverfislegum þáttum í starfsemi sinni. LSR væntir þess að stjórnarmenn taki ekki að sér önnur störf fyrir viðkomandi félag en þau sem honum eru falin sérstaklega af stjórn.

LSR væntir þess að undirnefndum stjórnar séu settar starfsreglur sem stjórn samþykkir og að stjórn sé haldið upplýstri um störf undirnefnda.

Upplýsingagjöf félaga

LSR telur mikilvægt að félög veiti skipulagða og góða upplýsingagjöf til hluthafa, hvort heldur er með opinberum tilkynningum, á hluthafafundum, á vef viðkomandi félags eða með öðrum hætti.

Samkeppnissjónarmið

LSR leggur áherslu á að fjárfestingar- og hluthafastefna sjóðsins stuðli að virkum samkeppnismarkaði og gerir sér grein fyrir að eignarhald á verulegum hlutum í félögum á sama markaði krefst sérstakrar aðgæslu sjóðsins.

Félög á samkeppnismarkaði, sem sjóðurinn fjárfestir í, skulu í hvívetna vera rekin sem sjálfstæðir keppinautar. Stjórnarmenn þeirra félaga sem sjóðurinn fjárfestir í skulu hafa hag viðkomandi félags og allra hluthafa þess að leiðarljósi og stuðla að virkri samkeppni. LSR gerir kröfu til þess að félag sem sjóðurinn fjárfesti í sýni ábyrgð gagnvart samkeppnislögum og stundi heilbrigða samkeppni. LSR hvetur þau félög sem sjóðurinn fjárfestir í að setja sér samkeppnisstefnu þar sem kröfur samkeppnislaga eru áréttáðar og að upplýsa um rannsóknir samkeppnismála sem varða viðkomandi félag. LSR gerir sér grein fyrir að meðferð viðkvæmra viðskiptaupplýsinga krefst sérstakrar varkárni, einkum ef um ræðir félög sem keppa á sama markaði og skal gæta þess að trúnaðarupplýsingar berist ekki á milli keppinauta fyrir tilstilli LSR.

Til að tryggja sjálfstæði félaganna, og hindra mögulega hagsmunaárekstra vegna fjárfestinga sjóðsins í öðrum félögum á sama markaði, skal sjóðurinn ekki hafa áhrif á stefnumótun þeirra umfram það sem á sér stað á hluthafafundum. LSR mun hvorki beita sér fyrir samstarfi né takmörkun á samkeppni milli keppinauta sem sjóðurinn á eignarhluti í.

LSR styður ekki framboð sama stjórnarmanns til stjórnarsetu í stjórn tveggja félaga sem keppa á sama markaði.

Samskipti við stjórnarmenn

LSR hefur ekki afskipti af stjórnarstörfum einstaklinga eftir að þeir hafa verið kosnir í stjórn þeirra félaga sem sjóðurinn fjárfestir í. LSR leggur áherslu á að sjálfstæði stjórnarmanna sé virt sem og þagnar- og trúnaðarskylda sem á þeim hvíla. Komi til samskipta LSR við stjórnir félaga sem sjóðurinn fjárfestir í skulu þau almennt eiga sér stað við stjórnarformenn og að öðru leyti fara fram í samræmi við reglur viðkomandi félags. Gæta þarf að slík samskipti séu í samræmi við reglur um meðferð innherjaupplýsinga og ákvæði samkeppnislaga. Stjórnarmenn geta að eigin frumkvæði haft samskipti við LSR vegna málefna félagsins eða önnur mál, s.s. hluthafastefnu þessa og stefnu um ábyrgar fjárfestingar.

LSR styður almennt skipan tilnefningarnefnda hjá félögum í aðdraganda stjórnarkjara og í því sambandi geta samskipti LSR við tilnefningarnefndir átt sér stað.

Framkvæmdastjóri LSR og forstöðumaður eignastýringar annast að jafnaði samskipti fyrir hönd sjóðsins samkvæmt þessum kafla ásamt þeim starfsmönnum sjóðsins sem þeir telja viðeigandi hverju sinni. LSR skal halda sérstaka skrá yfir samskipti við stjórnarmenn félaga sem og tilnefningarnefndir þeirra.

Hluthafafundir

Á hluthafafundum mun LSR greiða atkvæði í samræmi við hagsmuni lífeyrissjóðsins. Í þessu felst ekki að nauðsynlegt sé að kjósa í öllum tilfellum, heldur fyrst og fremst þegar LSR metur það mikilvægt með hagsmuni sjóðsins í fyrirrúmi.

Almennt munu tillögur á hluthafafundum vera studdar ef LSR telur ákvörðun vera til hagsbóta fyrir viðkomandi félag og samræmast hluthafastefnu þessari.

Á grundvelli stefnu þessarar tekur framkvæmdastjóri LSR ásamt forstöðumanni eignastýringar og eftir atvikum formanni stjórnar LSR, ákvörðun um beitingu atkvæðisréttar á hluthafafundum félaga sem sjóðurinn á eignarhlut í.

Framkvæmdastjóri LSR ákveður hver skuli fara með atkvæði sjóðsins á hluthafafundum í félögum sem sjóðurinn á eignarhlut í og veitir viðkomandi umboð til þess.

LSR mun í kjölfar hluthafafunda birta upplýsingar á vefsíðu sjóðsins um hvernig fulltrúar sjóðsins hafa greitt atkvæði í stjórnarkjöri í hverju félagi fyrir sig. Upplýsingar um meðferð LSR á atkvæðisrétti á hluthafafundum skal jafnframt birt reglulega á vefsíðu sjóðsins.

Starfskjör stjórnar og stjórnenda

LSR telur að við ákvörðun um starfskjör stjórnarmanna og stjórnenda eigi að gæta hófs og m.a. að líta til stærðar og umfangs félagsins svo og þeirra starfskjara sem ætla má að bjóðist almennt á þeim markaði sem félagið starfar á.

LSR gerir kröfu um að starfskjarastefna uppfylli kröfur hlutafélagalaga og taki mið af viðurkenndum leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja eins og við á.

LSR telur að við ákvörðun starfskjara ætti m.a. að taka mið af eftirfarandi:

- Stuðla að langtímahagsmunum hluthafa.
- Hafa skýran rekstrarlegan tilgang.
- Mega ekki hvetja til óhóflegrar áhættutöku.
- Ef um kaupaukagreiðslur eða kaupréttarsamninga er að ræða, skulu hluthafar upplýstir um forsendur og rök fyrir slíkum greiðslum. Upplýsingar um umgjörð þeirra ættu að vera aðgengilegar og fyrirsjáanlegar gagnvart hluthöfum.

LSR telur almennt vera æskilegt að greinarmunur sé gerður á grunnlaunum og árangurstengdum launum í ársreikningi félagsins sem sjóðurinn á eignarhlut í.

LSR kynnir stjórnnum félaga sem sjóðurinn fjárfestir í stefnu þessa.

Samþykkt á fundi stjórnar LSR þann 12. júní 2019.